

УДК 811.161.2'373.45:004

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-216-17>

ФОНЕТИЧНА МІМІКРІЯ ЯК СТРАТЕГІЯ АДАПТАЦІЇ АНГЛОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В УКРАЇНСЬКОМУ ІТ-ДИСКУРСІ

PHONETIC MIMICRY AS A STRATEGY FOR ADAPTING ENGLISH BORROWINGS IN UKRAINIAN IT DISCOURSE

Гончарук О. В.,

orcid.org/0000-0001-8811-9601

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри української філології та суспільствознавчих дисциплін
Закладу вищої освіти «Університет Короля Данила»

Стаття присвячена дослідженню фонетичної мімікрії як однієї з провідних стратегій адаптації англомовних запозичень в українському ІТ-дискурсі. Актуальність роботи зумовлена стрімкою цифровізацією суспільства та інтенсивним насиченням української мови комп'ютерною термінологією, яка часто не встигає проходити процес офіційної кодифікації. Основну увагу зосереджено на специфічному середовищі професійної комунікації програмістів та системних адміністраторів, де англіцизми піддаються творчому переосмисленню. Фонетична мімікрія розглядається не просто як механічна транслітерація, а як свідомо лінгвокреативна стратегія, що дозволяє «приручити» іншомовну лексему шляхом її уподібнення до вже наявних у мові-реципієнті слів або морфем.

У статті проаналізовано наукові погляди на явище мімікрії в науці та в лінгвістиці зокрема. Представлено термін «фонетична мімікрія» як такий, що найбільше відповідає поняттю адаптації («наслідування») звукової форми запозиченого ІТ-англіцизму до фонетичного вигляду морфем чи цілих слів української мови.

Виокремлено ключові моделі адаптації, серед яких: 1) субституція фонем (заміна англійських звуків найбільш близькими українськими відповідниками); 2) морфологічна кореляція, що представлена парадигматичною адаптацією (морфологічне засвоєння англіцизмів через віднесення іменників до певного граматичного роду та типу відмінювання відповідно до їхнього формального вигляду) і суфіксальною адаптацією та словотвірною розбудовою (додавання українських суфіксів до англійського кореня для створення нових частин мови, що відповідають українській граматиці); 3) асиміляція за принципом співзвучності (підбір українського слова, яке фонетично подібне до англійського, але має зовсім інше (часто побутове) значення і таким чином отримує «звукового двійника» в українській мові, що створює ефект мовної гри).

У процесі дослідження встановлено, що за ступенем фонетичного та морфемного збігу мімікрія реалізується через дві основні моделі: повне та часткове уподібнення. Повна мімікрія (омонімічна) передбачає абсолютний звуковий збіг із загальноживаним словом, що знімає психологічний бар'єр у використанні ІТ-спеціалістом складного терміну. Часткова мімікрія фокусується тільки на збереженні частини фонетичної структури запозиченого слова, або слово видозмінюється за допомогою афіксів. Таким чином, фонетична мімікрія виконує чимало важливих функцій: від економії мовних зусиль до професійної ідентифікації та іронічної детермінологізації. Перспективи дослідження вбачаються у вивченні впливу штучного інтелекту на подальшу трансформацію ІТ-дискурсу.

Ключові слова: фонетична мімікрія, ІТ-дискурс, англіцизми, мовна адаптація, ІТ-спеціаліст, мовна гра.

The article explores phonetic mimicry as one of the leading strategies for adapting English borrowings within the Ukrainian IT discourse. The relevance of this study is driven by the rapid digitalization of society and the intensive influx of computer terminology into the Ukrainian language, which often bypasses official codification. The focus is centered on the specific professional communication environment of programmers and system administrators, where anglicisms undergo creative reinterpretation. Phonetic mimicry is viewed not merely as mechanical transliteration,

© Гончарук О. В., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

but as a conscious linguo-creative strategy that "domesticates" a foreign lexeme by likening it to existing words or morphemes in the recipient language.

The article analyzes scientific perspectives on the phenomenon of mimicry in science and linguistics in particular. The term "phonetic mimicry" is presented as the most accurate descriptor for the adaptation ("imitation") of the sound form of borrowed IT anglicisms to the phonetic appearance of Ukrainian morphemes or entire words.

Key adaptation models are identified, including: 1) Phonemic substitution (replacing English sounds with the closest Ukrainian equivalents); 2) Morphological correlation, represented by paradigmatic adaptation (morphological assimilation of anglicisms by assigning nouns to a specific grammatical gender and declension type based on their formal appearance) as well as suffixal adaptation and word-building expansion (adding Ukrainian suffixes to an English root to create new parts of speech that comply with Ukrainian grammar); 3) Assimilation based on consonance (selecting a Ukrainian word that is phonetically similar to the English one but carries a completely different, often everyday, meaning, thereby creating a "sound double" in Ukrainian and generating a wordplay effect).

The study establishes that, based on the degree of phonetic and morphemic coincidence, mimicry is realized through two main models: complete and partial assimilation. Full mimicry (homonymic) involves absolute sound coincidence with a common word, which removes the psychological barrier for IT specialists when using complex terms. Partial mimicry focuses only on preserving a part of the phonetic structure of the borrowed word or involves modification through affixes. Thus, phonetic mimicry performs several vital functions: from linguistic economy to professional identification and ironic determinology. Future research prospects lie in studying the impact of artificial intelligence on the further transformation of IT discourse.

Key words: phonetic mimicry, IT discourse, anglicisms, linguistic adaptation, IT specialist, wordplay.

Постановка проблеми. Невід'ємною частиною сучасного суспільства стали комп'ютерні технології, які не тільки вплинули на динаміку діяльності практично в усіх сферах нашого життя, а й викликали реакцію української мови на стрімке насичення іншомовною термінологією. На сьогодні у лексичному запасі носіїв української мови наявна значна кількість запозичень з англійської мови у зв'язку з безперервним процесом цифровізації. При цьому, тотальна частка англіцизмів використовується тими людьми, які безпосередньо працюють у комп'ютерній сфері. Відповідно український ІТ-дискурс став специфічним комунікативним середовищем, де лексичний склад оновлюється швидше, ніж мовна система встигає його кодифікувати. У контексті адаптації англіцизмів до нашої дійсності виникає питання щодо способів їх утворення в українській мові. Існують різноманітні класифікації методів інтеграції запозичень, проте значну увагу викликає саме шлях формування мовного ІТ-дискурсу у зв'язку з накопиченням у сфері інформаційних технологій чимало комп'ютерних термінів та понять, яких ще немає у словнику української мови.

Особливе зацікавлення у професійному спілкуванні ІТ-спеціалістів викликає явище фонетичної мімікрії – стратегії, коли англійське запозичення не просто транслітерується, а свідомо підлаштовується під звучання вже наявних або співзвучних лексем української мови. Це створює ефект «мовної гри», полегшує професійну ідентифікацію та згладжує фонетичний дисонанс, що робить дослідження такого механізму актуальним для сучасної соціолінгвістики та неології.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема запозичень в українській мові досліджувалася багатьма лінгвістами. Зокрема, загальні аспекти адаптації англіцизмів до української мови висвітлені у працях О. О. Селіванової [1], яка розглядала когнітивні механізми словотворення. Питання термінологічної деривації в комп'ютерному дискурсі аналізували Н. В. Артюх [2] та О. М. Турчак [3], акцентуючи увагу на семантичній трансформації. Також питаннями семантичної деривації та графічної адаптації (переходу з латиниці на кирилицю) на прикладі терміносистеми програмування, коли запозичене слово набуває нових відтінків значення в українському контексті, займалася Н. В. Олексенко [4]. Т. Т. Кияк [5], О. С. Ковальчук [6], Л. О. Ставицька [7], О. Ю. Тупиця [8] детально вивчали інтеграцію англіцизмів в українську мову на фонетичному та морфологічному рівнях, зокрема детально розглядали такі способи їх формування, як: калькування, напівкалькування, фонетична мімікрія, метафоризація, аббревіація і т.д.

Метою статті є аналіз та систематизація моделей фонетичної мімікрії як стратегії адаптації англіцизмів в українському ІТ-дискурсі, а також з'ясування їхніх основних функцій у професійній комунікації.

Виклад основного матеріалу. Одним з основних завдань у процесі формування мовленнєвого середовища комп'ютерників є адаптація англіцизмів ІТ-спрямування до української мовної системи та спроба зробити їх придатними для постійного використання. Існує чимало способів виникнення професіоналізмів, який використовують фахівці у сфері інформаційних технологій. Загалом можна виділити такі основні шляхи адаптації англійських запозичень, як:

1. **Калькування:** повне запозичення іншомовного слова (наприклад, *user* – *юзер*).
2. **Напівкалькування:** часткове пристосування слова до норм української мови (наприклад: *chat* – *чатитися*).
3. **Фонетична мімікрія:** фонетичний збіг терміна та загальноживаного слова (наприклад: *error* – *Єгор*; *shareware* – *Шаровари*; *windows* – *Вінду*).
4. **Метафоризація:** перенесення значення за подібністю, тобто надання загальноживаним словам нового значення (наприклад: *мишка* – *криса*).
5. **Абревіація:** утворення скорочень (наприклад: *Post Scriptum* (після написаного) – *ЗІ*, оскільки в українській розкладці клавіатури *PS* збігається із *ЗІ*; *In My Humble Opinion* (На мою скромну думку) – *ІМХО*).

На окрему увагу заслуговує стратегія фонетичної мімікрії, яка в сучасному мовознавстві розглядається не просто як звукове запозичення, а як «активне пристосування чужого слова до внутрішніх законів мови-реципієнта з елементами гри» [9, с. 62]. Як зазначає О. О. Селіванова, у процесі адаптації запозичень «когнітивна база мовця шукає аналогії серед уже наявних лексем, що призводить до явища паронімічної атракції» [1, с. 142].

Т. Р. Ілик у процесі вивчення звукової схожості англійського слова до українського розглядав різні терміни на позначення такого способу утворення нових слів, а саме: морфофонетичний збіг, заміна слова паронімом, фонетична мімікрія, проте дійшов висновку, що найбільш вдалою назвою такого шляху творення лексем є саме «фонетична мімікрія». [10, с. 115–116]. «Мімікрія (англ. *mimicry*, від грец. ... – наслідую) – 1) подібність одних тварин і рослин (чи їхніх органів) до інших або предметів навколишнього середовища. Мімікрія – захисне пристосування, подібність деяких метеликів до сухого або пожовклого листа; 2) перен. пристосовництво, здатність залежно від обставин змінювати свої погляди, поведінку тощо» [11, с. 360]. Як бачимо, спершу цей термін використовувався тільки в **біології** (зоології та ботаніці) для опису наслідування одним організмом іншого або неживого об'єкта для захисту чи полювання, а вже пізніше його почали застосовувати у сферах **соціології** та **політології** для опису адаптації людини до соціальних умов.

Фонетична мімікрія в лінгвістичному контексті – це процес часткового або повного уподібнення звукової форми запозиченого слова до фонетичного вигляду морфем чи цілих слів мови-реципієнта. На відміну від прямого запозичення (транскрипції), мімікрія передбачає творчу переробку слова. І саме в ІТ-дискурсі цей процес набуває специфічного забарвлення. У професійній комунікації комп'ютерників спосіб фонетичної мімікрії вже не певне стихійне явище, а свідомий інструмент професійної сублінгви. На відміну від термінологічної дери-вації, мімікрія часто ігнорує семантику оригіналу, фокусуючись лише на звуковій схожості. Наприклад, англійське *site* трансформується у сленгове «*сайтівка*», де корінь мімікрує під модель українських іменників на *-івка* (подібно до «чернігівка» чи «шпаргалка»), що робить слово фонетично «своїм». Л. О. Ставицька підкреслює, що такий механізм є ознакою «мовної вітальності та здатності жаргону до самоорганізації через іронічне переосмислення чужого» [7, с. 88]. Таким чином, мімікрія виступає своєрідним фільтром, що пом'якшує агресивне втручання англіцизмів у фонетичну систему української мови.

Процес адаптації англіцизмів до української мови в ІТ-сфері репрезентується такими моделями фонетичної мімікрії, як: 1) субституція фонем; 2) морфонологічна кореляція: а) пара-

дигматична адаптація; б) суфіксальна адаптація та словотвірна розбудова; 3) асиміляція за принципом співзвучності.

За словником іншомовних слів термін «субституція (лат. substitute, від substituo – підставляю, заміною) – заміщення одного іншим, звичайно функціонально схожим (напр., заміна одного металу іншим, одного звука в мові іншим...)» [12, с. 554]. У мовознавстві субституція – це заміна специфічних англійських звуків, яких немає в українській мові, найбільш близькими за артикуляцією або акустичними ознаками українськими фонемами. До найбільш поширених аспектів субституції належать:

А. Заміна міжзубних [θ], [ð] на [т], [д] або [с], [з]: *thread* → **[m]ред** (субституція [θ] на [т]).

Б. Заміна губно-губного [w] найчастіше на [в] або [у]: *hardware* → **хард[в]ер** (субституція [w] на [в]).

В. Заміна голосного [æ] на [е] або [а] залежно від традиції: *backup* → **бек[а]п** (субституція [æ] на [а]).

Г. Фонемний паралелізм [h] та [g]: англійський звук [h] часто передається українським [х] або [г], а [g] – [г]: *google* → **[r]угл** (субституція [g] на [г]), *hash* → **[x]еш** (субституція [h] на [х]), *hosting* → **[z]остін** (субституція [h] на [г]).

Морфонологічна кореляція в мовознавстві відображає **взаємозв'язок між формою слова (морфологією) та його звуковим вираженням (фонологією) або семантикою**, що представлено закономірними змінами звуків, які залежать від позиції або інших морфологічних факторів, наприклад, чергування голосних чи приголосних при словотворенні або словозміні. Це не просто зміна звуків, а їхня залежність від морфологічної структури, що дозволяє пояснити, як одна й та ж морфема може мати різні звукові форми. Тобто це процес, при якому фонетична форма запозичення в ІТ-дискурсі змінюється відповідно до морфологічних законів української мови і в слові поруч із процесом субституції відбувається накладання українських флексій та парадигми відмінювання. Наприклад, при запозиченні дієслів, таких як *to slice* (нарізати дизайн), адаптація відбувається не тільки методом транскрипції, а й накладанням української дієслівної парадигми: **слайс-и-ти**, де фонемний склад англійського кореня адаптується до типового українського закінчення *-ити*. Під час переходу в українську мову ці слова не лише змінюють звуки, а й підпадають під дію закону відкритого складу та милозвучності за допомогою парадигматичної адаптації, суфіксальної адаптації та словотвірної розбудови.

У процесі парадигматичної адаптації «морфологічне засвоєння англіцизмів найчастіше виявляється у віднесенні іменників до певного граматичного роду та типу відмінювання відповідно до їхнього формального вигляду» [13, с. 82]. Найчастіше англійські іменники, які в мові-оригіналі мають категорію середнього роду (it) або є гендерно нейтральними, в українській мові набувають роду залежно від їхнього закінчення або родового поняття. Більшість ІТ-запозичень на приголосний автоматично зараховуються до іменників чоловічого роду (нульове закінчення), що автоматично зумовлює твердість кінцевого приголосного для кореляції із флексіями відмінкової парадигми іменників II відміни, що є типовим для української морфології. Наприклад: *browser* → **браузер** → **браузер-а, -ом** (чол. рід, II відміна), *framework* → **фреймворк** → **фреймворк-а, -ом** (чол. рід, II відміна), *interface* → **інтерфейс** → **інтерфейс-у, -ом** (чол. рід, II відміна), *back-end* → **бекенд-у, -ом** (чол. рід, II відміна).

Деякі слова ІТ-дискурсу адаптуються до української мови шляхом додавання закінчення *-а/-я*, якщо вони асоціюються з українськими відповідниками жіночого роду під впливом аналогії до вже існуючих у мові слів або через семантичну близькість. Тоді відповідно слово отримує флексію *-а/-я*, що скеровує його до іменників I відміни. Наприклад: *variable* → **варіабла** (в професійному жаргоні, замість «змінна»), *library* → **лібра́** (скорочено-адаптоване від «бібліотека»), *cookie* → **кука** (вживання в однині жіночого роду).

Зокрема, існує думка, що українська мова тяжіє до відкритих складів і тому англійські слова з кінцевими приголосними отримують додаткові голосні найчастіше у сленгових формах.

Наприклад: *bug* → *бага*, де додавання флексії *-а* не тільки змінює рід, а й полегшує вимову в потоці мовлення.

Спосіб суфіксальної адаптації та словотвірної розбудови передбачає додавання українських суфіксів до англійського кореня для створення нових частин мови, що відповідають українській граматиці. «Найбільш продуктивним засобом адаптації дієслів є суфікс *-ува-*, який дозволяє запозиченій основі органічно ввійти в систему українського дієвідмінювання» [14, с. 145]. Наприклад: *link* → *лінк* → *to link* → *лінк-ува-ти*, *ping* → *пінг* → *to ping* → *пінг-ува-ти*. Тут з'являється суфікс *-ува-*, що є класичним прикладом української дієслівної морфології. Окрім того, англійські дієслова або іменники для функціонування в реченні отримують суфікси *-и-*, *-ну-* (для позначення одноразової дії), наприклад: *to vibecode* → *вайбкод-и-ти*, *to ban* → *бан-и-ти*, *message* → *меседж* → *to message* → *меседж-и-ти*, *to debug* → *дебаж-и-ти* (відбувається кореляція звука [g] з українським [ж] перед суфіксом *-и-*), *to commit* → *коміт-ну-ти*.

Спосіб асиміляції за принципом співзвучності є одним із найцікавіших і найскладніших способів адаптації запозичень в українському ІТ-дискурсі. Його суть полягає у підборі українського слова, яке фонетично подібне до англійського, але має зовсім інше (часто побутове) значення. Тобто принцип такого механізму полягає у пошуку ІТ-запозиченням «звукового двійника» в українській мові. Цей процес часто називають народною етимологією або семантичною мімікрією. Українські лінгвісти розглядають спосіб асиміляції за принципом співзвучності як прояв креативності та мовної гри у професійних субкультурах. Зокрема, О. А. Стишов у своїй праці, присвяченій динамічним процесам у лексиці, зазначає, що подібна адаптація допомагає "приручити" чужорідне слово через асоціативні зв'язки і є «своєрідним виявом народної етимології ... переоформлення запозичених слів на основі їхньої звукової подібності до лексем... Це створює певний комічний ефект і сприяє детермінологізації професійної лексики» [14, с. 142–145]. Асиміляція за принципом співзвучності дає можливість комп'ютерникам, трансформуючи «чужорідні» англіцизми у лексеми, які вже існують у мові, надавати іронічного відтінку або показувати свою обізнаність та впевненість в ІТ-сфері. Наприклад: *hard drive* → *хард / харциз* – відбувається накладання діалектного, архаїчно українського слова «харциз» (розбійник), що додає ІТ-терміну експресії; *motherboard* → *мамка* – прямий переклад *mother* поєднується з фонетичною схожістю першого складу, створюючи демінутивну форму, характерну для української морфології. Загалом, асиміляцію за принципом співзвучності можна представити у вигляді механізму «англіцизм → фонетична схожість → наявне українське слово → нове значення», за яким утворено такі лексеми, як: *share* → *шара* (спільний доступ до папки або ресурсу) – в українській мові слово «шара» має значення чогось безкоштовного, а оскільки «розшарені» ресурси зазвичай у вільному доступі, то семантика англійського слова ідеально наклалася на український фоно-морфологічний шаблон; *email* → *мило* (електронна пошта) – замість прямого запозичення «імейл», програмісти обрали слово «мило» через схожість звуків [m-i-l], що не тільки полегшує вимову, а й додає іронічного забарвлення; *keyboard* → *Клава* (клавіатура) – спостерігається усечення та адаптація під українське ім'я, що робить ІТ-термін більш «антропоморфним» та звичним; *Jenkins* → *Женька / Євген* – популярний інструмент CI/CD під час адаптації антропоморфізувався (набув людських рис) через співзвучність з іменем, що зробило інструмент «колегою»; *Python* → *Пітон / Пайта* – найпопулярніша мова програмування в DS, назва якої походить від комедійної групи Монті Пайтон, проте в українському ІТ-дискурсі вона асимілювалася через назву змії; *fix* → *фікса* (виправлення помилки в коді); *processor* → *процик / проц* (центральний процесор); *cookie* → *куки / печиво* (файл з даними про користувача); *bug* → *букашка / жук* (помилка в програмі) і т.д. Цей спосіб асиміляції свідчить про те, що українська мова не просто пасивно приймає ІТ-англіцизми, а активно трансформує їх, адаптуючи до власних фонетичних та семантичних законів. Сучасний ІТ-дискурс демонструє доволі високий рівень лінгвістичної гри, де спосіб асиміляції за принципом співзвучності часто поєднується з професійним

гумором, мета якого полягає у перетворенні складних технологічних концепцій на зрозумілі побутові образи.

У процесі детального аналізу можемо побачити, що фонетична мімікрія в ІТ-дискурсі за ступенем фонетичного та морфемного збігу представлена моделями «повного та часткового уподібнення» [15, с. 168] до української мови.

Модель повної фонетичної мімікрії репрезентує такий вид адаптації, де англійський термін за звучанням повністю збігається з українським словом, що має зовсім інше значення. У цьому випадку відбувається свого роду «переодягання» терміна в оболонку загальноживаного слова, що створює певний ігровий ефект. Для моделі повного звукового уподібнення також використовують термін «омонімічна мімікрія». Наприклад: *I seek you* (від *ICQ*) → **аська** – відбувається фонетичне уподібнення до жіночого імені, що знімає технічну «сухість» назви протоколу; *Windows* → **вінця** – спостерігається процес повної фонетичної мімікрії до українського слова «вікно» (буквальний переклад) із звуковою адаптацією до розмовного стилю; *linux* → **лінух** – повна паронімічна заміна кінцевого приголосного на **-х** робить слово подібним до зневажливих або грубих українських назв (наприклад: *лопух*); *Corel Draw* → **король дров / кольорові дрова**; *button* → **батон** (клавіша); *Java* → **жаба** (мова програмування); *unerase* → **енурез** (відновлення видалених файлів); *Quake* → **квака** (комп'ютерна гра) і т.д.

Модель часткового уподібнення фонетичної мімікрії – це вид адаптації, при якому зберігається лише частина фонетичної структури запозиченого слова, або слово видозмінюється за допомогою суфіксів чи префіксів, характерних для української мови, що робить його подібним до української словоформи. Тобто запозичення такого типу не просто копіює існуюче слово, а «підлаштовується» під граматичні та морфологічні норми української мови, але зберігає при цьому впізнаваність кореня через звукові асоціації та звуконаслідування. Наприклад, ІТ-лексема при частковій фонетичній мімікрії може набувати форм українського дієслова: *to fix* → **фіксити** (виправляти, ремонтувати) – суфікс **-ити** робить слово схожим на українське дієслово; *to check in* → **зачекінитися** (zareєструватися) – використання префікса **за-** та постфікса **-ся** створює ілюзію власне українського зворотного дієслова; *to share* → **розшарити** (поділитися) – фонетично корінь **-шар-** сприймається як частина українського лексичного фону (подібно до «шарувати», тобто ділити, розщеплювати однорідну масу на шари чи пласти, або ж утворювати такі пласти), хоча семантика повністю англійська; *to zip* → **зіпнути** (стиснути файл архіватором) – використано англійський корінь, а афікси – українські. Також часто у процесі часткового уподібнення англійського до українського утворюються іменникові моделі. Наприклад: *gigabyte* → **гіг** – відбулося спрощення складної фонетичної структури до односкладового слова, що легко адаптувало його до відмінкової системи (*гіга, гігом*); *game* → **гама** – за звучанням нагадує назву грецької літери, але вживається як сленгова назва гри; *button* мімікрує під «батон»; *home page* → **хом'як** (домашня сторінка); *IE* → **віслючок** (програма перегляду веб-сторінок Internet Explorer); *Netscape Navigator* → **нескафе** (програмний продукт Netscape Navigator); *dumer* → **думер** → гравець у комп'ютерну гру DOOM. Як бачимо, повна мімікрія зменшує психологічну дистанцію між складними технологіями та користувачем, роблячи ІТ-професіоналізми «своїми» і менш офіційними. Тоді як явище часткової мімікрії більш спрямоване на перенесення звучання англійського слова в українську мову з мінімальними змінами, необхідними для того, щоб слово могло «функціонувати» в реченні через адаптацію до морфологічної структури (отримати рід, число, відмінок).

Висновки. Отже, проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що явище фонетичної мімікрії в українському ІТ-дискурсі – це стратегія адаптації англійських термінів до фонетичної системи української мови, яка базується на прагненні комп'ютерників до мовної економії, ігрового осмислення професійних термінів та швидкої інтеграції англійців у фонетичну та морфологічну систему української мови. Здебільшого механізм інтеграції англійців

в українськомовний ІТ-дискурс відбувається за допомогою таких моделей фонетичної мімікрії, як: 1) субституція фонем; 2) морфологічна кореляція: а) парадигматична адаптація; б) суфіксальна адаптація та словотвірна розбудова; 3) асиміляція за принципом співзвучності. Також процес фонетичної мімікрії виділяємо за ступенем фонетичного та морфемного збігу, який представлений моделями повного та часткового уподібнення. Повна фонетична мімікрія характеризується повним уподібненням ІТ-професіоналізму до українського загальноживаного слова. Частковій фонетичній мімікрії властиве лише часткове уподібнення, яке побудоване на звукових асоціаціях та звуконаслідуваннях.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні впливу штучного інтелекту та голосових інтерфейсів на інтеграцію певних мімікрованих форм англomовних ІТ-запозичень в українську мовну систему, а також у відстеженні динаміки переходу цих одиниць з пласту ІТ-професіоналізмів до загальноживаної розмовної мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
2. Артюх Н. В. Англiцизми в сучасній українській комп'ютерній термінології. *Мовознавство*. 2018. № 3. С. 45–52.
3. Турчак О. М. Адаптація англomовних комп'ютерних термінів в українській мові: фонетико-морфологічний аспект. *Наукові записки НаУКМА*. 2020. Т. 3. С. 12–18. DOI <https://doi.org/10.18523/2617-4715.2020.3.12-18>
4. Олексенко Н. В. Стратегії адаптації англomовних запозичень в українській термінології програмування. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Філологічна. 2014. Вип. 49. С. 176–178.
5. Кияк Т. Переклад англomовних термінів-неологізмів у сфері інформаційних технологій. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]*. Серія: Філологічна. 2015. Вип. 52. С. 132–134.
6. Ковальчук О. С. Комп'ютерний сленг як об'єкт лінгвістичного дослідження. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна». 2014. Вип. 46. С. 97–99.
7. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
8. Тупиця О. Ю. Способи творення одиниць комп'ютерного сленгу. *Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]*. Серія: Філологія. *Мовознавство*. 2013. Т. 222, Вип. 210. С. 91–94.
9. Масенко Л. Т. Суржик: між мовою і язиком. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 135 с.
10. Ілік Т. Про деякі специфічні шляхи творення нових лексем у комп'ютерному слензі. *Лінгвістичні студії*. Донецьк, 2002. Вип. 9. С. 114–119.
11. Словник іншомовних слів / уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. Київ : Наукова думка, 2000. 683 с.
12. Словник іншомовних слів. С. 554. URL: <https://archive.org/details/slovninshomovn/page/n681/mod/e/2up?q=%D1%81%D1%83%D0%B1%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D1%8F>
13. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в лексиконі сучасної української мови : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. 335 с.
14. Стишов О. А. Українська лексика кінця ХХ століття (на матеріалі мови засобів масової інформації) : монографія. 2-ге вид. Київ : Пугач, 2005. 388 с.
15. Кондратенко Н. В. Український політичний та комп'ютерний дискурс: специфіка маніпулятивного впливу : монографія. Одеса : Астропринт, 2007. 248 с.

Дата першого надходження статті до видання: 27.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 14.04.2026